

«Peces escollides» o la dialèctica de la mirada

L'antiga distinció de funcions en el món de l'art –que separava en esferes estanques l'artista com a creador, el crític com a orientador del públic i el filòsof com l'intel·lectual que construïa el discurs estètic– ha quedat, en molts aspectes, obsoleta. S'han dissolt les fronteres entre els diferents àmbits i ha entrat en crisi un model jeràrquic que marcava distàncies entre l'espectador i el creador. L'experiència estètica ja no es pot encasellar en un subjecte passiu que adopta una actitud purament receptiva. L'escenari cultural canviant requereix nous mecanismes d'intermediació amb el públic.

En aquest context cal emmarcar l'exposició «Peces escollides», al Museu de l'Empordà de Figueres, que pretén trencar la concepció hegemònica del museu i generar formes de mediació amb el públic alternatives a les convencionals. L'estratègia escollida per Anna Capella, comissària del projecte, ha consistit a convidar onze empordanesos de diferents àmbits professionals amb l'objectiu de crear noves mirades entorn dels fons de la institució. La fórmula, aparentment senzilla, amaga un grau elevat de complexitat si es té en compte la diversitat dels participants: Narcís Bardalet (forense), Àngels Bassas (actriu), Anna Espelt (enòloga), Lluís Galter (realitzador cinematogràfic), Guillamino (músic), Carles Mallol (dramaturg), Sílvia Musquera (arquitecta), Vicenç Pagès (escriptor), Jordi Sargatal (naturalista), Jaume Subirós (restaurador) i Cèlia Vela (dissenyadora de moda). Així, les obres escollides –quadres, roba, mo-

DUIXANS

biliari, restes de pintures murals d'Empúries o caps de terracota romans, entre altres– s'han situat en diàleg amb les aproximacions personals de cada convidat, de manera que els dispositius per formalitzar la proposta de cada autor han propiciat registres de representació diversos –intervencions objectuals, enregistraments sonors, produccions audiovisuals, textos...– que, en algunes ocasions, han traspassat l'estricta context interpretatiu per atansar-se al terreny de la creació. En aquest sentit, la recontextualització dels objectes originals a través de les noves aportacions ha desencadenat tant lectures alternatives inesperades com derives creatives cap a noves obres.

Assistim, d'aquesta manera, a una nova cartografia artística entorn de la col·lecció, que es desmarca del recorregut històric tradicional i de les aproximacions iconogràfiques i iconològiques acadèmiques. El resultat permet generar nous espais d'interstici i relats alternatius als culturalment acceptats, per provocar una ruptura amb les narratives museístiques establertes. El repte de la proposta expositiva resideix, precisament, a qüestionar un model d'exhibició en el qual l'espectador només pot adoptar el paper de mer agent receptor. En efecte, l'exposició emfasitza la capacitat que tot públic té de redescobrir i redefinir l'art.

Més enllà dels límits expositius

No és la primera vegada que el Museu de l'Empordà sorprèn per la seva capacitat de condensar i propulsar itineraris expositius que sotserren els convencionalismes. Només cal recordar la radicalitat de la mostra «Recto/Verso», on el revers dels quadres esdevenia l'eix central d'una proposta que feia visible el que habitualment és inaccessible al públic. Aquesta actitud posa de relleu la voluntat de fer un pas endavant per tal d'allunyar-se de l'esclerificació dels discursos museístics institucionalitzats i obrir horitzons cap a noves maneres d'aproximar-se al fet artístic.